

Boris Kozinc, Hraše 1, SI–4248 Lesce, Slovenija,
e-mail: boris.kozinc@gmail.com

Aljaž Mulej, Na Trati 2, SI–4248 Lesce, Slovenija,
e-mail: aljaz.mulej@gmail.com

Slika 1 / Figure 1: Veliki žagar / Goosander *Mergus merganser*, Sava Dolinka River at Lesce, 9. 5. 2012 (foto: B. Kozinc)

SREDOZEMSKI VIHARNIK *Puffinus yelkouan*

Yelkouan Shearwater – three individuals observed on 30 Jun 2012 off St. Križ Bay close to Strunjan, Gulf of Trieste (UTM UL94, SW Slovenia, N Adriatic Sea). The species occurs regularly in Gulf of Trieste, mainly in late summer and autumn with the peak in September; earlier records are scarce in Slovenian waters, although there are a few recent June and July observations from the Italian side.

Dne 30. 6. 2012 smo na robu klifa nad Zalivom Sv. Križa v bližini Strunjana beležili lokacije prehranjevališč vranjeka *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* na obalnem morju. Ob 7.50 h smo opazili sredozemskega viharnika, ki je letel približno 1 km vzdolž obale v smeri od vzhoda proti zahodu. Približno 15 min kasneje je kakšnih tristo metrov dlje od obale v isti smeri letel še en osebek. Tretji osebek smo opazili ob 8.33 h, letel pa je na približno enaki razdalji kot prejšnji in tudi ta v isto smer. V času opazovanja so vsi trije osebki preleteli večji del opazovanega območja obalnega morja med Luko Koper in Strunjanskimi solinami. Sredozemski viharnik se sicer dokaj redno pojavlja v Tržaškem zalivu (MAKOVEC 1995, STIPČEVIČ & LUKAČ 2001, HANŽEL 2008), pri čemer so večja števila in večina opazovanj omejena na pozno poletno-jesensko obdobje, zlasti mesec september. STIPČEVIČ & LUKAČ (2001) junijskih podatkov za Tržaški zaliv ne navajata, je pa v tem mesecu vrsta lahko že zelo številna v Kvarnerju, kjer sicer ne gnezdi. Najzgodnejše opazovanje z objavljenim datumom je z dne 9. 7. 1990 (MAKOVEC 1995). Omeniti velja, da je D. Stanič (osebno) le nekaj dni pred našim opazovanjem na morju pred Trstom opazoval štiri osebke, junija in v začetku julija pa je sredozemske viharnike

tukaj večkrat opazoval tudi v drugih letih (enkrat leta 2009 in trikrat leta 2011) (<http://www.goatsuckerb.blogspot.com>). Največje jate so šteje več kot 100 osebkov.

Matej Gamsar, Na griču 3, SI–3202 Ljubecna, Slovenija,
e-mail: matej.gamsar@gmail.com

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI–1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

Mitja Denac, Mala Slevica 2, SI–1315 Velike Lašče, Slovenija,
e-mail: mitja.denac@gmail.com

Jure Novak, Velika Pirešica 27k, SI–3310 Žalec, Slovenija,
e-mail: jurenovak15@yahoo.com

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI–1310 Ribnica, Slovenija,
e-mail: aleksanderkozina@hotmail.com

ŠTRMOGLAVEC *Morus bassanus*

Gannet – one 2 cy individual observed on 26 Jun 2012 off Debeli rtič promontory, Gulf of Trieste (UTM UL94, SW Slovenia, N Adriatic Sea); the species had been previously recorded only once in Slovenian waters, although several observations exist from the nearby Italian side. The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as the 3rd for Slovenia (category A).

Dne 26. 6. 2012 smo v okviru mladinskega ornitološkega tabora "Prade 2012" šteli sredozemske vranjeko *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* na prenočišču pri Debelem rtiču. Med štetjem vranjekov na bojah smo na precejšnji razdalji opazili ptico, ki je bila povsem drugačna od številnih rumenonogih galebov *Larus michahellis*. Ptica je imela dolge in ozke peruti ter podaljšan rep in vrat. Brez težav smo prepoznali strmoglavca. Po hrbtu je bil sivo-rjave, po trebuhu pa svetle barve. S pomočjo priročnika smo ga določili za osebek v drugem koledarskem letu (2cy). Spreletaval se je na višini nekaj deset metrov nad vodno gladino in večkrat strmoglavil. Izjemno opazovanje bi lahko bilo posledica močne nevihte, ki je divjala prejšnji večer. To je šele tretje opazovanje strmoglavca v Sloveniji (HANŽEL & ŠERE 2011). Pred tem je bil opazovan novembra 2006 pri Piranu (HANŽEL 2008) in konec julija 2009 nad Vrhniškimi glinokopi (HANŽEL & ŠERE 2011). Kar zadeva sosednje države, je strmoglavec še najpogostejši v Italiji, kjer velja za rednega prezimovalca in gosta na selitvi med oktobrom in marcem ter občasnega poletnega gosta (BACCETTI 2012). V Furlaniji - Julijski krajini ni bil nikoli zabeležen med rednimi januarskimi štetji (GUZZON *et al.* 2006). V naravnem rezervatu na izlivu Soče so strmoglavca med letoma 1996 in 2006 zabeležili štirikrat, in sicer vedno med majem in oktobrom. Največ opazovanj je bilo junija in julija leta 2000, ko je bilo opaženih do 14 osebkov (HANŽEL 2008). Iz tega obdobja je tudi naše opazovanje ter opazovanje pri Vrhniki. Najbližje našemu opazovanju je bil zabeležen dne 24. 6. 2011 pred obalo Trsta, in sicer en spolno nezrel in en odrasel osebek ([123](http://www.</p>
</div>
<div data-bbox=)

goatsuckerb.blogspot.com/2011_06_01_archive.html). Osebek, ki smo ga opazovali med lovom kakšen kilometer od obale, nam je uspelo tudi dokumentarno fotografirati (slika 2). Podatek je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED kot 3. opazovanje vrste v Sloveniji (kategorija A).

Matej Gamsler, Na griču 3, SI-3202 Ljubecna, Slovenija,
e-mail: matej.gamsler@gmail.com

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

Mitja Denac, Mala Slevica 2, SI-1315 Velike Lašče, Slovenija,
e-mail: mitja.denac@gmail.com

Jure Novak, Velika Pirešica 27k, SI-3310 Žalec, Slovenija,
e-mail: jurenovak15@yahoo.com

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI-1310 Ribnica, Slovenija,
e-mail: aleksanderkozina@hotmail.com

Slika 2 / Figure 2: Strmoglavec / Gannet *Morus bassanus*, Debeli rtič, 26. 6. 2012 (foto: J. Novak)

ČAPLJICA *Ixobrychus minutus*

Little Bittern – one just fledged young observed on 26 Jun 2012 at Škocjanski zatok (Škocjan Inlet) Nature Reserve near Koper (UTM VL04, SW Slovenia); calculated first-egg date is at the latest between 8 May and 15 May, which indicates fairly early breeding of this species in Europe

Dne 26. 6. 2012 smo se po končanem štetju na Debelem rtiču odpravili še v Naravni rezervat Škocjanski zatok. Na četrti opazovalnici na severnem delu sladkovodnega dela zatoka smo opazili samca čapljice, ki se je spreletaval po trstišču. Pod njim smo v senci trstov opazili še en osebek, mladiča, ki je imel na glavi še nekaj izvalitvenih puhastih peres (slika 3). Glede na to, da valjenje traja 17–19 dni in se največkrat začne s prvim jajcem ter da mladiči zapustijo gnezdo po 17. ali 18. dnevu oziroma so popolnoma operjeni (speljani) po 25–30 dneh (CRAMP 1998), je verjetno samica izlegla prvo jajce najkasneje (v primeru, da se je valjenje začelo s prvim jajcem in je bil opazovani mladič pravkar speljan) med 8.

5. in 15. 5. 2012. Prve čapljice naj bi glede na podatke v splošni ornitološki literaturi začele gnezditve šele v drugi polovici maja (CRAMP 1998), torej vsaj en teden kasneje kot čapljica v Zatoku. Čeprav bi v sredozemskih mokriščih pričakovali nekoliko zgodnejši začetek leženja jajc, nekatere raziskave s tega območja kažejo podobno sliko: npr. v Alžiriji je bilo v velikem vzorcu preučeni prvih legel čapljice samo v enem prvo jajce izleženo 10. 5., v vseh drugih pa pozno v maju (SAMRAOUI 2012). Božič (1992) v svoji študiji vrste na ribnikih v Dragi pri Igu omenja začetek valjenja v sredini maja in navaja, da so bila legla (povprečna velikost 5,46) najbolj zgodaj kompletna med 20. in 25. 5. Zaključimo torej lahko, da je v opisanem primeru verjetno šlo za dokaj zgodnje gnezdenje vrste, podatek pa je tudi prispevek k poznavanju gnezditvene fenologije čapljice pri nas.

Matej Gamsler, Na griču 3, SI-3202 Ljubecna, Slovenija,
e-mail: matej.gamsler@gmail.com

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

Mitja Denac, Mala Slevica 2, SI-1315 Velike Lašče, Slovenija,
e-mail: mitja.denac@gmail.com

Jure Novak, Velika Pirešica 27k, SI-3310 Žalec, Slovenija,
e-mail: jurenovak15@yahoo.com

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI-1310 Ribnica, Slovenija,
e-mail: aleksanderkozina@hotmail.com

Slika 3 / Figure 3: Čapljica / Little Bittern *Ixobrychus minutus*, škocjanski zatok, 26. 6. 2012 (foto: J. Novak)

ČRNA ŠTORKLJA *Ciconia nigra*

Black Stork – several observations of a single individual flying over Mala Slevica (UTM VL77, S Slovenia) in various directions during the breeding season, i.e. at the beginning of April, on 28 May, 17 Jun and 21 Jul 2012, suggesting possible nesting in the area

V bližini našega doma v Mali Slevici sem se že večkrat srečal s črno štokrljo. Tukaj bi rad na kratko opisal štiri zanimiva in gnezditveno sumljiva opazovanja. Prvič sem črno štokrljo